

ANGELICA HERAC

Pe urmele meșterilor populari... „Meșteșugurile au reprezentat bunăstare odinioară“ – Petru Chincea

Născut în data de 30.09.1964 la Reșița, Petru Chincea are valori morale bine întipărite în minte și suflet de la strămoșii lui: respectul față de muncă și respectul de sine pentru că așa se reflectă personalitatea ta, în ceea ce faci și lucrul bine făcut. Petru Chincea, un partener de discuție foarte activ își începe cu bucurie și nostalgie povestea vieții și a meșteșugului pe care l-a îmbrățișat cu drag, într-o zi însorită de mai. „Părinții mei au locuit la Țerova dar originea o avem la Târnova. Eu am copilărit la Țerova și Reșița. Am venit în Reșița în 1974 și am avut apartament pe Bulevardul Muncii. Din clasa a IV-a am venit la Reșița, la Școală însă vacanțele și sfârșitul de săptămână le-am petrecut la sălașul de la Țerova. În 1980 am terminat zece clase și m-am înscris la calificare la locul de muncă. După un an am primit certificat de calificare la locul de muncă în domeniul marochinăriei și curelăriei. Am fost trimis apoi la Iași, la școală unde am făcut doar teorie, practica după cele trei luni de teorie, la Reșița. Am făcut contract cu Cooperativa Meșteșugărească „Bârzava“ și un an și jumătate am lucrat acolo, restul la Atelierul de Curelărie. Contractul s-a făcut pe cinci ani, diferența de la un an și jumătate, au plătit-o părinții mei, atunci nu te-ai jucat așa de-a munca. Ți s-a dat de lucru și a trebuit să lucrezi. După ce m-am întors din armată, m-am angajat la Combinatul Siderurgic Reșița (CSR), curelar-uzinal pe curele de transmisie. Era o tehnologie nemțească, eu întrețineam și reparam curele de transmisie, asta am făcut din 1987 până în 2001. În 2001 s-a distrus totul, nici măcar nu s-a considerat că ar fi trebuit făcut un Muzeu așa în amintirea unor vremuri chiar strălucite. Așa că, iată-mă pe cont propriu deschizându-mi atelierul meu. La început chiar mi-am făcut griji pentru piața de desfacere, nu pentru munca ce mă aștepta. În domeniul acesta, cerința există dar pielea e foarte scumpă și nu toată lumea își permite. Pielea crudă e aproape gratis dar e scump procesul de tăbăcire. România, a avut două mari fabrici, una la București, pe vremea lui Ceaușescu înființată, evident azi, nu mai există. Și o fabrică la Brașov, făcută după '89 de un cetățean maghiar, dar nici aceasta nu mai ființează azi. Să știți că această industrie a pielăriei e foarte complicată, implică cum am spus, costuri mari și poluare. Nici nu e permis să fie construite asemenea fabrici decât la marginile orașelor. Piața pieilor în lume actualmente o controlează China. Există înlocuitori, lumea nu apreciază un original să zic așa. Sunt două cauze aici: sărăcia, desigur, dar și lipsa de educație în acest sens.

Acest meșteșug și în general, toate meșteșugurile au adus bunăstare demult, eram căutați de clienți „ca pita caldă“, cum spunem noi, bănățenii. Veneau acasă și îți dădeau

comanda, acum ești nevoit să mergi în Târguri, că nu te caută nimeni sau prea puțină lume. Erau Târguri și înainte de '89, dar eu, de exemplu, nu aveam nevoie să merg. Acum a început să-mi placă la Târguri pentru că socializez. Îmi place să frecventez manifestările de acest gen unde noi meșterii nu suntem catalogați drept simpli comercianți. Mărturisesc că nu practic acest meșteșug doar de dragul artei ci și pentru partea financiară dar îmi place munca. Programul meu zilnic începe la ora 6.00 dimineața. Mă trezesc, iau micul dejun și mă duc la Atelier. Pe la ora 14.00, mă duc acasă, la prânz, mă odihnesc o oră după care, din nou la muncă până la ora 22.00. Când trebuie să merg la Târguri, mă trezesc la 4.00 dimineața și plec, marfa fiind pusă deja de cu o seară înainte. Sunt foarte organizat și exigent în primul rând cu mine însumi. Am vrut să transmit acest meșteșug mai departe dar nu am reușit. Copii nu mi-a dat Dumnezeu dar am încercat cu ai altora și știți care mi-a fost surpriza – părinții în primul rând nu sunt deschiși. În zilele noastre nu există respect și drag de muncă. La mine la Atelier lucrez cu un fost coleg de-al meu de 71 de ani, coleg de schimb din Uzină, Nelu Conta. Toți curelarii care mai suntem, provenim din Uzină, acolo ne-am format. Dar ce se va întâmpla după noi? Trist dar adevărat: meșteșugurile se vor pierde pentru că necesită cheltuieli mari. Acest meșteșug însă nu e chiar așa pretențios, nu necesită atâta precizie, nu cere cote fixe. Mie îmi place să croiesc, acolo unde e meticulozitate, am răbdare, așa sunt eu. Ce trebuie neapărat subliniat e că meșterii populari și ceea ce fac ei ar trebui păstrate măcar sub forma aceasta de artă fără mare consum căci acum e alt trend în vestimentație, gastronomie și alte aspecte ale vieții cotidiene. Cu toate acestea, acest meșteșug se reinventează, cum e expresia pentru că, deși civilizația e ajunsă la alt nivel, mai înalt, lumea, ce-i drept, nu se mai compromite să poarte opinci, ca pe timpuri, dar le poartă ca accesoriu vestimentar. Tot e un câștig pentru menținerea tradiției meșteșugărești. Ce mă doare e că accesoriul de care vorbeam, în combinația blugi, e un kitsch oricum. Asta e altă discuție... Aceste meșteșuguri au menținut în viață poporul român și constituie identitatea noastră. Este una dintre cele mai vechi tradiții românești, tradiție de neam, odinioară nu exista comunitate fără două-trei familii întregi de meșteri, toți din casă făceau asta. Și la mine așa a fost, bunicul meu din partea mamei făcea reparații la hamuri pentru cai. Să facem distincția: erau micii meseriași care au învățat singuri sau „au furat“ meserie, cum se spune și cei care au făcut și școală, meșteri în adevăratul sens al cuvântului. Eu fac și curelărie și opincărie. Opincăria se ocupă exclusiv cu opinci: pe calopod și după tipar ca și hainele, după tipar și pe comandă iar în curelărie trebuie să ai și minime cunoștințe de cizmărie, se execută curele de pantaloni, inclusiv harnașamente pentru cai. Sunt mândru de ceea ce fac, nu îmi place să am timp liber, nu vreau să îmi fac timp liber. Când vreau să am timp liber, îmi place să călătoresc, să văd locuri din țară ca să mă destind. Cu meșteșugul revin la muncă pentru că îmi place munca, poți trăi mai sus ca media dar să muncești, să fii serios.“